

Bronnen

Handleiding

මට්ටම
DAPLEPA
worden

Waarom een light-versie van het
Taalportfolio? p. 1

Oplossingen Oefeningen

1. <i>Taalpaspoort</i>	p. 2
2. <i>Taalbiografie</i>	p. 5
3. <i>Taaldossier</i>	p. 8

Bronnen

<i>Over taalportfolio's</i>	p. 18
<i>Enkele websites</i>	p. 19
<i>Algemene bibliografische referenties</i>	p. 19

Naar aanleiding van het Europese Jaar van de Talen (2001) ontwikkelde de Raad van Europa het **Europees Taalportfolio**.

Met dit instrument kan men iemands competenties qua taalvaardigheid in verschillende talen meten en meertaligheid stimuleren.

Het Taalportfolio, kortweg 'TPF', bestaat uit een taalpaspoort, een taalbiografie en een taaldossier. De Raad van Europa heeft de verschillende competentieniveaus van taalvaardigheid nauwkeurig beschreven in het **Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen: Leren, Onderwijzen, Beoordelen** (zie p. 18), waarin een gedetailleerde schaal voor zelfevaluatie is opgenomen. Deze Europese schaal van taalvaardigheid beschrijft zes niveaus (van A1 tot C2) voor de vijf klassieke vaardigheden (luisteren, lezen, spreken, een gesprek voeren en schrijven). Een schematische voorstelling hiervan vind je in het 'Taalpaspoort' (p. 2-4) van dit taalportfolio.

WAAROM EEN LIGHT-VERSIE VAN HET TAALPORTFOLIO?

'Met Andere Woorden' is de titel van een boeiende tentoonstelling, die de bezoeker van het Atlasgebouw in Antwerpen* uitnodigt om stil te staan bij de betekenis van taalidentiteit en taaldiversiteit in ons leven. Hoe gaan wij om met het Nederlands? Wat is taal? Hoe belangrijk is meertaligheid? Is de kennis van het Nederlands en zelfs van meerdere talen een hoeksteen voor participatie en gelijke kansen in onze samenleving?

Het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas biedt met de light-versie van het Taalportfolio een instrument aan om een bezoek aan de tentoonstelling te verdiepen en te laten bekijken.

Bovendien geeft dit light-taalportfolio een voorsmaak van wat een echt taalportfolio kan zijn. Het kan dus los van de tentoonstelling gebruikt worden als aanzet om individueel of in (klas)groep een taalportfolio te ontwikkelen. Leerkrachten, begeleiders of vormingswerkers kunnen op een speelse manier ideeën opdoen om leerlingen, cursisten, adolescenten en volwassenen te ondersteunen bij het ontwikkelen van een eigen taalportfolio.

Voor het opstellen van dit TPF hebben wij ons op de bestaande taalportfolio's (zie p. 18) gebaseerd en hebben wij gebruik gemaakt van het rijke aanbod aan leermiddelen, die in het 'Provinciaal Documentatiecentrum Atlas' (docAtlas) voor ontleening beschikbaar zijn.

Een taalportfolio brengt de inspanningen om talen te leren duidelijk in beeld. Zelfevaluatie wordt eenvoudig. Het TPF motiveert en verhoogt de kwaliteit van het leren. Reflectie, zelfevaluatie en het meten van vorderingen maken deel uit van het leertraject. Lesgevers, werkgevers en andere geïnteresseerden krijgen snel zicht op de taalvaardigheid van de houder. Het TPF is zeer overzichtelijk en het feit dat de taalniveaus in heel Europa op dezelfde wijze worden bepaald, zorgt voor internationale transparantie en eenduidigheid. Het taalportfolio vergemakkelijkt de mobiliteit van leerlingen, studenten en werknemers. Dat men anderen kan informeren over de eigen taalkennis door middel van een algemeen aanvaarde beoordelingschaal kan nuttig zijn bijvoorbeeld wanneer men van school of leerkracht verandert, of een baan zoekt.

Het taalportfolio kan andere accenten leggen naargelang van de doelgroep. Zo zal men bij het opstellen van een portfolio rekening houden met de leeftijd en het profiel van de gebruiker.

* de tentoonstelling is tot 7 december 2007 in het Atlasgebouw te Antwerpen te zien, en vanaf 15 december 2007 tot 31 januari 2008 in de bibliotheek Permeke te Antwerpen.

Is hij/zij een leerling uit het secundair onderwijs, een laaggeschoolde anderstalige nieuwkomer die na een intensieve en gerichte taalopleiding snel een baan wil vinden, een hooggeschoolde nieuwkomer of een Nederlandstalige?

De taalachtergrond van de cursisten of leerlingen bepaalt hoe men het TPF gebruikt. In groepen met een grote taaldiversiteit zullen bepaalde oefeningen meer aandacht krijgen dan in groepen met hoofdzakelijk Nederlandstalige leerlingen.

Het taalportfolio kan dienen als een showmap van wat de cursist kan, maar ook als instrument voor plannen en bijsturen. Daarbij staat reflectie en zelfbeoordeling centraal. Er bestaan ook elektronische taalportfolio's. Dit is wel handig voor wie snel leert en evolueert en voor wie gegevens vaak moet bijwerken.

OPLOSSINGEN OEFENINGEN

1. TAALPASPOORT

Kruisbestuiving tussen talen* p. 12

Weet je uit welke talen de volgende woorden komen?

Embargo uit het *Spaans*.

Tsunami uit het *Japans*.

Yoghurt uit het *Turks*.

Avontuur uit het *Frans*.

Scenario uit het *Italiaans*.

Eigenschap uit het *Duits*.

Cijfer uit het *Arabisch*.

Zebra uit het *Portugees*.

Heibel uit het *Jiddisch*.

Diaspora uit het *Grieks*.

Mammoet uit het *Russisch*.

Falafel uit het *Arabisch*.

Nieuwkomer uit het *Engels*.

Ansjovis uit het *Spaans*.

Slotwoord uit het *Duits*.

Lef uit het *Jiddisch*.

Eiland uit het *Fries*.

Wervelwind uit het *Noors*.

Geiser uit het *IJslands*.

Robot uit het *Tsjechisch*.

Sauna uit het *Fins*.

Japon uit het *Japans*.

Biljart uit het *Frans*.

Firma uit het *Italiaans*.

Ski uit het *Noors*.

Kerk uit het *Grieks*.

Cheque uit het *Engels*.

* uit van der Sijs Noline, Leenwoordenboek, De invloed van andere talen op het Nederlands, 1996.

SOMMIGE UITDRUKKINGEN ZIJN GEWOON VERTALINGEN UIT ANDERE TALEN*

Schrijf de uitdrukkingen in hun oorspronkelijke taal. p. 13

In het Nederlands

Zich rekenschap geven.
Het groene licht geven.
Dat is al te kras.
Sesam, open u.
Het heilige der Heiligen.
Luchtkastelen bouwen.
Tussen de regels door lezen.
Succes boeken.

Taal van oorsprong

Frans
Engels
Duits
Arabisch
Hebreeuws
Engels
Frans
Duits

In de taal van oorsprong

Se rendre compte.
To give the green light.
Das ist allzu kras.
Iftah ya simsism.
Qodēš ha-qōdāšim.
To build castles in the air.
Lire entre les lignes.
Erfolg buchen.

* uit van der Sijs Noline, Leenwoordenboek, De invloed van andere talen op het Nederlands, 1996.

Ook het Nederlands heeft andere talen beïnvloed* **

Raad eens welke Nederlandse woorden aan de basis liggen van volgende woorden? p. 13

Engels

Skate komt van schaats.
Cookie komt van koekje.
Boss komt van baas.
Brandy komt van brandewijn.
Gherkin komt van augurk.
Ruban komt van ringband.

Frans

Fauteuil komt van vouwstoel.
Bouquin komt van boek.
Boulevard komt van bolwerk.
Grommeler komt van grommen.
Gribouiller komt van kriebelen.

Indonesisch

Rebewees komt van rijbewijs.
Mesin komt van machine.
Kantor komt van kantoor.
Kelom komt van klomp.

Russisch

Ankor komt van anker.
Kajuta komt van kajuit.
Gals komt van hals.

Japans

Kurappusukaatsu komt van klapschaats.
Mesu komt van mes.
Inki komt van inkt.

Singalees

Móla komt van molen.
Iskole komt van school.

Duits

Auster komt van oester.
Izar komt van hijsen.
Fracht komt van vracht.
Augenmerk komt van oogmerk.

Spaans

Bacalao komt van kabeljauw (bakeljauw).
Colza komt van koolzaad.

* Uit Vandeputte O., van der Heijden H, Schipper J., El Neerlandés. La Lengua de veinte millones de neerlandeses y flamencos., 1996.

** Uit Daniëls Wim, Spraakmakend Nederlands, 2005.

De wereld rond zijn er verschillende schriften en alfabetten!

'Hallo, dag, goedendag' zijn heel gewone dagelijkse woordjes! p.14
Herken je in welke schriften of alfabetten zij geschreven zijn?

Taal	Schrift/alfabet	Landen of streken waar deze taal gebruikt wordt	
1	Amhaars	Amhaars schrift	Ethiopië, Eritrea, Egypte, ...
2	Arabisch	Arabisch alfabet	Egypte, Algerije, Marokko, Saoedi-Arabië, ...
3	Armeens	Armeens alfabet	Armenië, Nagorno-Karabach
4	Bulgaars	Cyrillisch alfabet	Bulgarije
5	Chinees	Chinees schrift	China, Taiwan
6	Georgisch	Georgisch alfabet	Georgië
7	Grieks	Grieks alfabet	Griekenland, Cyprus
8	Japans	Japans schrift	Japan
9	Hindi	Devanâgarî schrift	India
10	Hebreeuws	Hebreeuws alfabet	Israël
11	Russisch	Cyrillisch alfabet	Rusland, Wit-Rusland, Kazachstan, Kirgizië
12	Tamil	Tamil alfabet	Zuid-Indiase staat: Tamil Nadu, Sri Lanka
13	Italiaans	Latijns alfabet	Italië
14	Thai	Thais alfabet	Thailand

Tel mee tot 10 in verschillende talen! Vul zo veel mogelijk talen in. p. 16

	Taal 1: Nederlands	Taal 2: Engels	Taal 3: Frans	Taal 4: Duits	Taal 5: Turks	Taal 6: Russisch	Taal 7: Lit. Arabisch	Taal 8: Swahili
1	<i>een</i>	<i>one</i>	<i>un</i>	<i>eins</i>	<i>bir</i>	<i>odin</i>	<i>wahid</i>	<i>moja</i>
2	<i>twee</i>	<i>two</i>	<i>deux</i>	<i>zwei</i>	<i>iki</i>	<i>dva</i>	<i>isnan</i>	<i>mbili</i>
3	<i>drie</i>	<i>three</i>	<i>trois</i>	<i>drei</i>	<i>üç</i>	<i>tri</i>	<i>salasah</i>	<i>tatu</i>
4	<i>vier</i>	<i>four</i>	<i>quatre</i>	<i>vier</i>	<i>dört</i>	<i>chetyre</i>	<i>arba'ah</i>	<i>nne</i>
5	<i>vijf</i>	<i>five</i>	<i>cinq</i>	<i>fünf</i>	<i>be</i>	<i>pyat</i>	<i>hamsah</i>	<i>tano</i>
6	<i>zes</i>	<i>six</i>	<i>six</i>	<i>sechs</i>	<i>altı</i>	<i>shest</i>	<i>sittah</i>	<i>sita</i>
7	<i>zeven</i>	<i>seven</i>	<i>sept</i>	<i>sieben</i>	<i>yedi</i>	<i>sem</i>	<i>sab'ah</i>	<i>soba</i>
8	<i>acht</i>	<i>eight</i>	<i>huit</i>	<i>acht</i>	<i>sekiz</i>	<i>vosem</i>	<i>samaniyah</i>	<i>nane</i>
9	<i>negen</i>	<i>nine</i>	<i>neuf</i>	<i>neun</i>	<i>dokuz</i>	<i>devyat</i>	<i>tis'ah</i>	<i>tisa</i>
10	<i>tien</i>	<i>ten</i>	<i>dix</i>	<i>zehn</i>	<i>on</i>	<i>desyat</i>	<i>'asharah</i>	<i>kumi</i>

Ik schrijf 'Hallo! Dag!' in de vijf belangrijkste wereldtalen: p. 16

	Taal	Hallo! Dag! Goedendag!
1	Chinees	你好
2	Engels	Hi! Hello.
3	Spaans	¡Hola! Buenos Días!
4	Arabisch	أهلاً
5	Hindi	नमस्कार

Hoeveel officiële talen telt de Europese Unie? p. 16

23 talen voor 27 lidstaten

Schrijf er zo veel mogelijk op:

Bulgaars - Deens - Duits - Engels - Ests - Fins - Frans - Grieks - Hongaars - Iers - Italiaans - Lets - Litouws - Maltees - Nederlands - Pools - Portugees - Roemeens - Sloveens - Slovaaks - Spaans - Tsjechisch - Zweeds.

2. TAALBIOGRAFIE

Een taal blijft niet eeuwenlang hetzelfde. * p.4

Kan jij het lijstje met voorbeelden uit het Nederlands of andere talen aanvullen?

Voorbeeld uit het Nederlands:

Vergeten woord	ophemelen in de betekenis van versieren
Nieuw woord	e-mail

Weet jij wat de volgende woorden vroeger betekenden?

Stout	Dapper.
Hagelslag	Hagelstenen die bij hagelbuien neervallen.
Aardappels	Komkommers, pompoenen.

* van Leeuwen Joke 'Waarom een buitenboordmotor eenzaam is' p. 53.

Informeel een gesprekje voeren? p. 6

Proficiat!*

Doe je in alle landen een cadeau meteen open? *Neen.*

In België doen wij een cadeau meteen open. Wij zorgen ervoor zeker geen teleurstelling te laten blijken. Terwijl men in Burundi bijvoorbeeld wacht tot

* Uit: Leysen Jes, De Schrijver Ann e.a. Riedel en Ritme, Vlaamse taalriedels, Acco, 2005.

de schenkers vertrokken zijn. Zo kan men zeker niemand kwetsen als men toch teleurgesteld is.

Ik snap er niks van! *

Zoek een andere uitdrukking voor:

Ik snap er niks van.

Ik begrijp er niets van.

Ik heb er genoeg van.

Ik ben het beu.

Is het in alle culturen aanvaardbaar om aan een klasgenoot, vriend of leerkracht te zeggen dat je iets niet begrijpt?

In een aantal landen van Latijns-Amerika zeg je niet gemakkelijk aan een leerkracht dat je iets niet begrijpt want dan laat je blijken dat hij niet goed les geeft. Soms is het niet gepast om als leerling je gezicht te verliezen.

Een dankbaar gespreksonderwerp! Het weer!

Maak een zin met de volgende uitdrukkingen:

- *Weer of geen weer (ongeacht de weersomstandigheden), wij gaan alle dagen zwemmen.*
- *Op 6 december gaat Sinterklaas door weer en wind (in ongunstige weersomstandigheden) bij alle kinderen op bezoek.*

Wat betekent de uitdrukking 'zijn gezicht staat op slecht weer'? *Hij is ontstemd, hij is boos.*

* Uit: Leysen Jes, De Schrijver Ann e.a. Riedel en Ritme , Vlaamse taalriedels, Acco, 2005.

Ken je de naam van de inwoners van... ? p. 7

Hij komt uit Montenegro.

Hij is Montenegrijn.

Zij komt uit België.

Zij is Belg of Belgische.

Hij komt uit Ierland.

Hij is Ier.

Zij komt uit Curaçao.

Zij is Curaçaose.

Hij komt uit Monaco.

Hij is Monegask.

Zij komt uit Brunei.

Zij is Bruneise.

Hij komt uit Bangladesh.

Hij is Bengali, Bengalees.

Zij komt uit Samoa.

Zij is Samoaan.

Hij komt uit Kazachstan.

Hij is Kazak.

Zij komt uit Saoedi-Arabië.

Zij is Saoedi, Saoedische of Saoedi-Arabische.

Op kraambezoek p. 8

Hoe wordt de geboorte van een baby in jouw familie aangekondigd?

In België? Kort na de geboorte wordt er meestal een geboortekaartje gestuurd om de geboorte van een kindje aan te kondigen. De naam van peter en meter worden op het kaartje ook vermeld. Meer en meer wordt er voor eventuele geschenken verwezen naar een geboortelijst of naar een bankrekening waarop een bedrag gestort kan worden. In andere landen of streken wordt dit als heel grof ervaren.

Gebaren betekenen niet hetzelfde in elke taal! * p. 8

Een **wangschroef** is een zeer populair Italiaans gebaar voor mooi, heerlijk, schitterend. Wat betekent dit in Duitsland? In Duitsland betekent dit dat je gek bent!

Oké of nul?

In Schotland, Engeland, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Italië en vele andere landen betekent dit gebaar dat je iets oké vindt.

In België, Frankrijk of Tunesië betekent dit dat iemand een nul is.

*De Smedt Hilde, Leon Hilde & Schrauwen Werner, Kan meer dan één taalbeschouwing de wereld redden? in 'Vonk', juli 2006, nr 5, 36e jrg., p.16-17.

Vul het onvertaalbare woord in waar het past p. 11

1. Pochemuchka is een persoon die te veel vragen stelt.
2. Tingo is het stapsgewijs lenen van de spullen uit het huis van een vriend tot er niets meer over is.
3. uitwaaien is door de wind opgefrist worden.
4. serendipity is bij toeval iets vinden terwijl men iets anders aan het zoeken was.
5. l'esprit d'escalier is het gevatte antwoord dat je pas bedenkt als je de trap af loopt.
6. Zivildcourage is de moed om een impopulaire mening te verkondigen.
7. llunga is een persoon die bereid is om een misbruik een eerste keer te vergeven, desnoods een tweede keer nog maar zeker geen derde keer.
8. Kekaku is wakker worden uit een nachtmerrie.
9. Litost is de kwelling die ontstaat bij het plots (in)zien van je eigen ellende.
10. Saudade is terugverlangen naar iets dat je nooit gekend hebt.
11. Yoko meshi is de specifieke stress die je krijgt als je een vreemde taal moet spreken. Letterlijk betekent het zoiets als 'gekookte rijst horizontaal'. Dit is een humoristische verwijzing naar het feit dat de meeste vreemde talen horizontaal geschreven worden terwijl deze taal verticaal geschreven wordt.

Vertaal de volgende zinnen minstens in het aantal talen dat je in je taalpaspoort hebt opgegeven!

Op reis p.14

Kent u een goedkoop restaurant? Hoe laat opent het museum? Ik heb tandpijn.

De vulling is er uitgevallen.

<p><i>Ter illustratie:</i> In het Engels: <i>Do you know a cheap restaurant?</i> <i>At what time does the museum open?</i> <i>I have a toothache. The filling has fallen out.</i></p>	<p>In het Frans : <i>Connaissez-vous un restaurant bon marché?</i> <i>(pas trop cher / abordable)</i> <i>A quelle heure le musée ouvre-t-il?</i> <i>J'ai mal aux dents. Le plombage est parti.</i></p>
---	---

In het dagelijkse leven p.15

Hoe vind ik een huurwoning? Ik wil graag anderhalve kilo gele paprika.

Hoe was het resultaat van de toets op school?

<p><i>Ter illustratie:</i> In het Engels: <i>How do I find a rental home?</i></p> <p><i>I would like one and a half kilograms of yellow bell peppers.</i> <i>How was the result of the school test?</i></p>	<p>In het Frans: <i>Comment puis-je trouver un logement à louer?</i> <i>Je voudrais un kilo et demi de poivrons jaunes.</i> <i>Comment étaient les résultats du test à l'école?</i></p>
--	--

Op het werk p.16

Kan u mij doorverbinden met de verkoopafdeling? Werk jij met glijdende werkuren?

De levering gebeurt na het betalen van een voorschot.

<p><i>Ter illustratie:</i> In het Engels: <i>Can you put me through to the sales department?</i> <i>Do you work with flexible working hours?</i> <i>Delivery will be made after an advance payment.</i></p>	<p>In het Frans: <i>Pourriez-vous me passer le service de vente?</i> <i>Ton horaire de travail est-il flexible?</i> <i>La livraison se fait après paiement d'un acompte.</i></p>
--	---

3. TAALDOSSIER

De plaats van een woord kan de betekenis van een zin veranderen!*

Waar zitten de verschillen tussen deze zinnen?

1. **Alleen** hij zei dat hij van haar hield.
2. Hij **alleen** zei dat hij van haar hield.
3. Hij zei **alleen** dat hij van haar hield.
4. Hij zei dat **alleen** hij van haar hield.
5. Hij zei dat hij **alleen** van haar hield.
6. Hij zei dat hij van **alleen** haar hield.
7. Hij zei dat hij van haar **alleen** hield.
8. Hij zei dat hij van haar hield, **alleen**...

* Uit Daniëls Wim, Spraakmakend Nederlands, Ons erfdeel vzw, 2005, p.64.

Probeer de zinnen anders te verwoorden om de verschillen duidelijk te maken.

1. Hij was de enige die zei dat hij van haar hield.
2. Niemand anders zei dat hij van haar hield.
3. Hij zei enkel maar dat hij van haar hield.
4. Hij zei haar dat hij de enige was die van haar hield.
5. Hij zei dat enkel hij van haar hield (en niemand anders).
6. Hij zei dat hij van niemand anders hield dan van haar.
7. Hij zei dat hij van haar hield en niets anders.
8. Hij zei dat hij van haar hield, maar...

Vertaal deze zinnen naar een andere taal.

Ter illustratie in het Frans*:

1. Il a été le seul à dire qu'il l'aimait.
2. Lui seul a dit qu'il l'aimait.
3. Il a seulement dit qu'il l'aimait.
4. Il a dit qu'il était le seul à l'aimer.
5. Il a dit que lui seul l'aimait.
6. Il a dit qu'il n'aimait qu'elle.
7. Il a dit qu'il ne faisait que l'aimer.
8. Il a dit qu'il l'aimait, seulement ...

* Uit Daniëls Wim, Vous avez dit néerlandais? Rekkem: Ons Erfdeel vzw, 2005, p.64.

Veel woorden kennen is belangrijk! * p. 2 en 4

Als je over 90% van de woorden beschikt, kan jij dan de ontbrekende woorden raden?

We moeten omhoog, zei een architect uit Singapore tegen me. We hebben geen plaats meer. Singapore is maar een klein eiland met een sterk groeiende bevolking. We kampen met zo'n ruimtegebrek dat we niet anders kunnen. Liefst gaf ik iedereen een huis met een tuin aan beide zijden, het liefst er omheen. Voor de meeste mensen is dit nog steeds de ideale wijze van wonen, maar dat is een niet meer te verwezenlijken droom geworden.

*uit "De Smedt H., Leon H., Schrauwen W. 'Meer dan één taalbeschouwing' p. 129.

Woorden kunnen hetzelfde geschreven worden of bijna hetzelfde klinken en toch verschillende betekenissen hebben p. 5

Wie hoort bij wie? Vul het juiste nummer in.

Wil je bidden? (1) Wil je bieden?(2)

1 Ja, maar alleen in de kerk (moskee, synagoge, tempel).

2 Ja, maar niet meer dan tien euro.

Werp je even een blik? (1) Kom, geef mij dit blik!(2)

1 Ja, ik zal even kijken naar die tekst.

2 Wacht ik ben nog aan het drinken. Ik doe het weg zodra het leeg is.

Ga je naar de bank?(1) Wacht even op de bank.(2)

1 Ja, om geld af te halen.

2 Ja, zo kan ik uitrusten na deze wandeling.

Je speelt met je hart. (1) Je speelt het hard.(2)

1 Ja, met al die emoties, wat wil je?

2 Ja, anders bereik ik toch niets.

Wil je echt twee dagen lijden?(1) Wil je echt het gesprek leiden?(2)

1 Ja, ik zal die lange voettocht doen.

2 Ja, ik speel graag moderator.

Ga je surfen? (1) Ben je aan het surfen?(2)

1 Ja, de wind staat goed.

2 Ja, ik zoek naar informatie.

Ook in andere talen klinken woorden wel heel erg hetzelfde!

Weet jij in het Engels het verschil in betekenis tussen... ? p. 6

1	right	correct	rite	ritueel	wright	maker
2	heigh	hei (uitroeping)	hi	hallo	hie	zich haasten
3	seas	zeeën	sees	ziet (to see)	seize	(aan)grijpen
4	to	naar	too	ook	two	twee
5	their	hun, haar	there	daar	they're	(they are) zij zijn
6	air	lucht	are	1/100 ^{ste} van een hectare	ere	voor(dat), eer
7	bays	baaien	baize	groen laken	beys	Turks hoogwaardig- heidsbekleder
8	you	jij	yew	soort boom taxishout	ewe	ooi

Weet jij in het Frans het verschil in betekenis tussen... ?

1	cou	hals	coût	kosten	coup	slag
2	fois	keer	foi	geloof	foie	lever
3	sans	zonder	sang	bloed	cent	honderd
4	sous	onder	sou	cent/stuiver	soûl	dronken
5	sel	zout	celle	zij die	selle	zadel
6	saint	heilig	sain	gezond	sein	borst
7	vert	groen	ver verre	worm glas	vers	naar
8	port	haven	porc	varken	pore	porie

Uitdrukkingen en Zegswijzen * p. 8

1. Zij springt een gat in de lucht.

Wat bedoel je?

Zij is vreselijk opgelucht en heel erg blij.

Waarom betekent het dat?

Als je heel blij bent kan je een vreugdesprongetje maken waarbij je figuurlijk een gat in de lucht maakt. Je voelt je opgelucht.

2. Hij kruipt in zijn schulp.

Wat bedoel je?

Hij had eerst een grote mond, maar nu trekt hij zich terug. Hij is verlegen.

Waarom betekent het dat?

Bij gevaar trekt een slak zich terug in zijn huisje, in zijn schulp.

3. Steek de handen eens uit de mouwen.

Wat bedoel je?

Ga eens wat doen. Ga hard werken!

Waarom betekent het dat?

Als je je handen in je mouwen verstopt, kun je natuurlijk niets doen. Als je je handen uit je mouwen steekt, komen ze te voorschijn en kun je gaan handelen. Je kan je mouwen eventueel oprollen en aan de slag gaan.

4. Hij is een open boek.

Wat bedoel je?

Ik ken hem zo goed, dat ik aan zijn gezicht kan aflezen hoe hij zich voelt.

Waarom betekent het dat?

Als je boek dicht is kun je het natuurlijk niet lezen en kom je niet te weten waar het verhaal over gaat. Hier wordt een mens vergeleken met een open boek. Je kunt aan zijn gezicht aflezen wat hij denkt en voelt.

5. Stank voor dank.

Wat bedoel je?

In plaats van bedankt te worden, doen ze onaardig tegen je.

* Karelse Annelies, Gooi het maar in mijn pet, uitdrukkingen en zegswijzen getekend en uitgelegd.

Hoe voelen ze zich? Hoe zien ze er uit? *p.10

Welke gevoelens worden er hier afgebeeld?

Zoek naar de juiste zinnen.

Nr.
afbeelding

Beschrijving

- 1 Ze huilt. De tranen rollen over haar wangen. Ze pinkt een traantje weg met een zakdoek. Ze ziet er droevig uit.
- 4 Hij trekt een pruillip van angst. Hij buigt een beetje opzij: hij deinst terug voor iets. Hij ziet er echt bang uit.
- 2 Hij gaapt met wijd open mond. Hij is vast vreselijk moe. Hij heeft wallen onder zijn ogen. Hij ziet er echt doodmoe en slaperig uit.
- 6 Hij heeft een lekker rond gezicht en een bos met krulletjes. Hij heeft een brede grijns op zijn gezicht. Hij kijkt echt tevreden.
- 5 Zijn hoofd is te zwaar. Hij leunt op zijn arm. Het interesseert hem geen barst. Hij ziet er verveeld uit.
- 3 Hij fronst zijn wenkbrauwen. Zijn ene oog is bijna dicht. Zijn oren suizen. Hij heeft een sigaret in zijn mond. Het zal de eerste niet zijn. Hij is heel erg onrustig en zenuwachtig.

* Fonck Anja, Spreekvaardigheid in de dop 2. Beschrijven, B4.

Voor wat soort werk wil jij graag solliciteren?* p. 14

Een sollicitatiebrief volgt een bepaalde indeling!* Hier is alles in de war geraakt.

1. Plaatsnaam en datum.
2. Adres van het bedrijf en naam van de geadresseerde.
3. Betreft: sollicitatie vac.nr. / functie..... .
4. Aanhef en inleiding.
5. Waarom ben jij geschikt voor deze functie?
6. Waarom wil je deze functie?
7. Aangeven dat je deze brief mondeling zou willen toelichten.
8. Afsluiting.
9. Handtekening.
10. Bijlage(n).

*Van Hugte G. & de Koning P., Solliciteren: Van brief tot Psychologische test, 1995, p. 12.

Waar zit de woordspeling? p. 17

In het Nederlands

1. Mosselen zijn weekdieren ... maar mogen ze ook in het weekend gegeten worden?

De woordspeling ligt in de dubbele betekenis van 'week'.

Week: (bijvoeglijk naamwoord) niet hard, zacht.

Week: (zelfstandig naamwoord) tijdsverloop van zeven dagen.

Weekdieren: naam van een hoofdafdeling van dieren zonder benig skelet, gewoonlijk van een schelp voorzien ter beschutting.

Weekend: weekeinde.

2. Na 20 jaar waren ze lucht voor elkaar. Zij was zijn zuurstof, hij was haar stikstof.

De woordspeling ligt in de letterlijke en figuurlijke betekenis van "lucht zijn voor elkaar" en in de dubbele betekenis van zuurstof en stikstof.

Lucht: *gasmengsel dat de aarde omgeeft en dat de mens inademt.*

Lucht zijn voor elkaar: *figuurlijk betekent het doen alsof je voor elkaar niet bestaat, elkaar negeren.*

Als men 'lucht' letterlijk begrijpt kan de uitdrukking betekenen dat zij onontbeerlijk waren voor elkaar.

Zuurstof: *een kleur-, reuk- en smaakloos gas, één van de componenten van de lucht dat voor de ademhaling van mensen onontbeerlijk is.*

Stikstof: *een kleur-, reuk- en smaakloos gas dat een component is van de lucht. Wanneer het stikstofgehalte van de lucht te hoog wordt, werkt dat als narcose en is het gevaarlijk.*

Stikken: *doodgaan doordat je geen lucht meer krijgt of doordat je giftig gas inademt.*

3. De kiesstrijd is een ruzie tussen tanden.

De woordspeling ligt in de dubbele interpretatie van 'kies' in het woord 'kiesstrijd'.

Kiesstrijd: *strijd tussen personen en/of partijen om verkiezingen te winnen.*

Kies: *maaltand.*

Kies: *kieszen, een keuze maken, voorkeur geven.*

Tanden: *naam van de met glazuur bedekte uitstekende beentjes in de kaken van de mensen om te bijten en te kauwen.*

Ruzie: *twist, hoogoplopend geschil, strijd.*

4. Na het karweitje dronk de loodgieter een glas op de goede afloop.

De woordspeling ligt in de dubbele betekenis van 'afloop'.

Afloop: *pijp of buis om water te laten weglopen.*

Afloop: *het eindigen of ophouden van een gebeurtenis.*

Een glas drinken op: *tijdens het drinken iets positiefs toewensen.*

Loodgieter: *ambachtsman die herstellingen aan buisleidingen verricht.*

5. Werken is leuk maar er kruipt veel te veel vrije tijd in.

De woordspeling ligt in de tegenstelling tussen werken en vrije tijd en het feit dat je je vrije tijd opoffert om te werken.

Werken: *arbeid verrichten (verwijst naar een verplichte inspanning) meestal om een inkomen te verschaffen.*

Vrije tijd: *tijdspanne waarin je kan doen en laten wat je wil.*

6. Dat verhaal over die mummie was sterk uit het verband gerukt.

De woordspeling zit in de kenmerken van een mummie en de dubbele betekenis van het woord 'verband'.

Mummie: *gebalsemd en gedroogd lijk. Een mummie wordt in verbanden gewikkeld.*

Iets uit het verband rukken: *iets uit zijn context halen.*

Verband: *doek waarmee een beschadigd lichaamsdeel wordt omwonden of bedekt.*

Verband: *onderlinge samenhang of relatie.*

In het Frans p.17

1. C'est lors d'un dîner sur le pouce que je lui ai demandé sa main.

De woordspeling ligt in de twee figuurlijk gebruikte uitdrukkingen 'dîner sur le pouce' en 'demander sa main' waarbij telkens een lichaamsdeel aan bod komt.

De woordspeling geldt ook nog in de volgende Nederlandse vertaling al is 'duim' vervangen door 'vuistje': Het is bij een etentje uit het vuistje dat ik haar hand gevraagd heb.

Un pouce: een duim.

Manger un morceau sur le pouce: iets snel rechtstaand eten zonder eetgerei, uit het vuistje eten.

Demander la main de quelqu'un: de hand van iemand vragen, een huwelijksaanzoek doen.

2. Jeune abeille cherche bourdon pour lune de miel.

De woordspeling zit enerzijds in het figuurlijk gebruik van de uitdrukking 'lune de miel' (wittebroodsweken) en de letterlijke betekenis van 'miel' (honing).

Anderzijds worden darren (mannelijke bijen) in het Frans 'faux bourdons' (valse hommels) genoemd. De zin verwijst dus ook naar het verlangen naar 'liefdesspel' tussen de bij en de dar.

Une abeille: een bij.

Un (faux) bourdon: een dar.

Une lune de miel: (honeymoon) wittebroodsweken.

Miel: honing.

3. C'est en me plantant que je me fais. (Racine)

Om de woordspeling volledig te begrijpen moet je het citaat bij de tweede lezing van de zin en de naam van de auteur in één adem meelesen ("c'est en me plantant que je me fais racine"). De woordspeling ligt in de dubbele betekenis van 'planter' (planten) en 'se planter' (zich vergissen). Je kan de zin dus op twee manieren verstaan: Door mij te vergissen word ik wie ik ben. (Racine).

Het is door mij te planten dat ik wortels schiet.

Se planter: zich vergissen.

Planter: planten.

Une racine: een wortel.

Racine Jean: Franse theaterschrijver uit de 17de eeuw.

'Se faire': verwijst naar uitgroeien tot een bepaalde persoon.

Se faire (ou prendre) racine: wortel schieten.

4. Plombier arrêté pour délit de fuite.

De woordspeling zit in de dubbele betekenis van 'fuite' als 'vlucht' en 'lek'.

Van een loodgieter wordt ook verondersteld dat hij niet wegloopt vooraleer alle lekken te dichten.

Loodgieter aangehouden voor vluchtmisdrijf (lekkmisdrijf).

Plombier: loodgieter.

Une fuite: een vlucht.

Une fuite: een lek.

Un délit de fuite: een vluchtmisdrijf.

5. Pour les photos en pied, j'aime bien qu'on voit ma tête.

De woordspeling zit in het vernoemen van twee lichaamsdelen ('pied' en 'tête') en het feit dat, als je een foto maakt van een persoon, het nogal vanzelfsprekend is om zijn hoofd erbij te fotograferen.

Voor een foto van kop tot teen (soort staatsieportret), heb ik graag dat ze mijn hoofd zien.

Une photo en pied: portret van kop tot teen.

Un pied: een voet.

Une tête: hoofd.

6. Quand deux nuages se rencontrent, c'est le coup de foudre.

De woordspeling ligt in de verschillende betekenissen van 'coup de foudre' (figuurlijk: 'op slag verliefd worden' en letterlijk: 'donderslag') en anderzijds bij 'se rencontrer' dat kan verwijzen naar een gewone of amoureuze ontmoeting.

Als twee wolken elkaar tegenkomen, worden ze op slag verliefd of is er een donderslag.

Un coup de foudre: donderslag.

Avoir le coup de foudre: op slag verliefd worden.

La foudre: de bliksem.

Hoe laat is het?(1)

Quelle heure est-il?(2) – What time is it? (3) – ¿Qué hora es?(4) – Saat kaç?(5)

Kolik je hodin?(6) – Hvad er klokken?(7) – Wie spät ist es?(8) – Ni saa ngapi?(9)

Hány ora van?(10) – Cât este ceasul?(11) – Kiek dabar valandu?(12)

In welke talen wordt er hierboven naar het uur gevraagd?

Vul het passende nummer bij de juiste taal.

7 Deens	1 Nederlands
8 Duits	5 Turks
3 Engels	11 Roemeens
2 Frans	4 Spaans
10 Hongaars	9 Swahili
12 Litouws	6 Tsjechisch

Afkortingen, een struikelblok? p. 19

Schrijf deze veelgebruikte afkortingen voluit.

a.u.b.	alstublieft	i.v.m.	in verband met
bv.	bijvoorbeeld	nr.	nummer
blz.	bladzijde	z.o.z.	zie ommezijde
i.o.	in opdracht	n.a.v.	naar aanleiding van
dhr.	de heer	vnl.	voornamelijk
o.a.	onder andere	evt.	eventueel
m.a.w.	met andere woorden	jl.	jongstleden

Hoe zeg je 'afkortingen' in het Engels? abbreviations.

Schrijf deze Engelse afkortingen voluit.*

qty	quantity	C.E.O.	Chief Executive Officer
a/c	account	mth	month
asap	as soon as possible	VAT	value added tax
C.O.D.	cash on delivery	p.a.	per annum
pls	please	pd.	paid
no.	number	cc	carbon copy / copies to

*<http://www.better-english.com/vocabulary/abbreviations.htm>

Wat betekent 'afkortingen' in het Frans? abréviations.

Schrijf deze Franse afkortingen voluit.

c.à d.	c'est à dire	p.	page
ex.	exemple	fg.	faubourg
M.	Monsieur	D ^r	docteur
Tél.	téléphone	M ^e	Maître
bd.	boulevard	n ^o	numéro
MM.	Messieurs	cf.	confer / se reporter à

Goesting, het mooiste woord? p.20

Volgens de Vlamingen zijn de vijf mooiste Nederlandse woorden:*

De goesting	Zin, lust, trek, smaak
Het geroezemoes	Geluid van druk gewoel
De reutemeteut	Boel, rommel
De oelewapper	Waardeloze vent
Verdonkeremanen	Verduisteren, ontvreemden

Vul hierboven het lidwoord in waar het kan en geef een omschrijving van elk woord.

* http://www.radio1.be/radio1_master/cultuur/r1_cul_het_mooiste_woord

Deze Engelse woorden behoren tot de 100 leukst klinkende woorden**:

Caliginous:	Donker en mistig
Inglenook:	Plekje naast de haard
Felicitous:	Gelukkig
Jejune:	Flauw en kinderachtig
Mellifluous:	Zoetvloeiend

Vele Fransen vinden dat deze woorden mooi klinken ***:

Passiflore:	Passiebloem
Aiguilleur du ciel:	Vluchtleder
Florilège:	Bloemlezing
Libellule:	Waterjuffer
Badiner:	Gekscheren

** http://www.alphadictionary.com/articles/100_most_beautiful_words.html

*** <http://www.ranska.net/lgq?p=66>

Uit 1000+, Pictures for teachers to copy/ Wright Andrew, 2006, p. 52.

BRONNEN

Hieronder staan een aantal van de bronnen die gebruikt werden bij het opstellen van deze light-versie van het taalportfolio. De meeste kunnen in het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas (docAtlas) worden ontleend. In dat geval is de 'vindplaats docAtlas' in de referentie vermeld.

De tabellen voor het invullen van diploma's, attesten en andere getuigschriften zijn overgenomen uit of geïnspireerd op het 'Taalportfolio voor volwassenen: Aangepaste versie 2006'. De tabellen voor het registeren van je taalprofiel of planning zijn gebaseerd op de hieronder vermelde bronnen over taalportfolio's.

Over taalportfolio's

Beroepsgericht taalportfolio vmbo / Bakker, A.; Rutgers, H. - Rotterdam: CED-groep, 2005. - 10 p.

Vindplaats docAtlas: or 5.2.1 bero

European Language Portfolio: Guide for developers = Portfolio européen des langues: Guide à l'usage des concepteurs / Schneider, Gunther; Lenz, Peter . - Fribourg: Centre d'Enseignement et de Recherche, Université de Fribourg, [s.d.] . - 106 p.

URL: http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=F&M=/documents_intro/developersf.htm

Portfolio européen des langues - Liste des formulaires photocopiables / Council of Europe, EDK- CDIP- CDPE - CDEP (Swiss Conference of Cantonal Ministers of Education).

URL: <http://www.sprachenportfolio.ch/pdfs/francais.pdf>.

Passport de langues - Language Passport / Council of Europe, 8 p.

URL: <http://www.ond.vlaanderen.be/dvo/volwassenen/taalportfolio/europeestaalpaspoort.pdf>

Europees Taalportfolio voor volwassen tweede-taalleerders / CINOP in samenwerking met anderen. 's Hertogenbosch: CINOP, 2003. - 25 p.

URL: <http://taalinmbo.kennisnet.nl/bronnen>

Europees taalportfolio 12+ voor leerlingen in het voortgezet onderwijs / Nationaal Bureau Moderne Vreemde Talen.

URL: <http://www.taalportfolio.nl/word/12+taalbiografie.doc>

Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen: Leren, Onderwijzen, Beoordelen = Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment / Meijer, Dick, Noijons, José . - Nederlandse Taalunie, 2006. - 228 p. - ISBN 978-90-70593-08-7.

Interactief taalonderwijs en portfolio's in het speciaal (basis)onderwijs: Twee praktijkvoorbeelden / Expertisecentrum Nederlands De Bascule, cluster Speciaal Onderwijs en Zorg. - Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands, 2007. - 31 p. - ISBN 978-90-77529-19-5.

Portfolio als leerstrategie en alternatieve vorm van evaluatie / Diocesane Pedagogische Begeleidingsdienst Bisdom Brugge.

URL: http://www.dpbbrugge.be/engels/portfolio_als_leerstrategie_en_a.htm

Taalportfolio voor volwassenen: Aangepaste versie 2006 / [s.n.]. - Brussel: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Onderwijs, dienst voor Onderwijsontwikkeling (DVO), 2006. - veelv. gepag.

URL: <http://www.ond.vlaanderen.be/dvo/volwassenen/taalportfolio/index.htm>

Vindplaats docAtlas: pa 5.1 taal

Werken met portfolio in de onderbouw: Praktijkboek Kansrijke Taal / Van Kammen, Dorothee. - Baarn: HB Uitgevers, 2002. - 64 p. - ISBN 90-5574-370-4.

Vindplaats docAtlas: or 4.2.10 werk

Enkele websites

Website van het taalportfolioproject van Babylon (Universiteit van Tilburg).

URL: <http://www.taalportfolio.com>

Taalportfolio voor volwassenen op de website van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.

URL: <http://www.ond.vlaanderen.be/dvo/volwassenen/taalportfolio/>

Nederlandse site van het Europees Taalportfolio.

URL: <http://www.europeestaalportfolio.nl>

European Language Portfolio op de website van de Raad van Europa. Hier vind je ook het Europees referentiekader, de richtlijnen voor validatie en voorbeelden van taalportfolio's uit andere landen.

URL: <http://www.coe.int/portfolio>

Europese website in verband met Europass.

URL: <http://www.europass.be>

Europass website van Vlaanderen.

URL: <http://www.europass-vlaanderen.be>

Taalportfolio van de Educatieve Hogeschool van Amsterdam.

URL: <https://intra.ehva.nl/algemeen/portfolio/begintaalpf/>

Website van Lingu@net Europa waar je je taalniveau volgens het Europese referentiekader kan bepalen.

URL: <http://www.linguanet-europa.org>

Algemene bibliografische referenties

1000+ Pictures for Teachers to Copy / Wright, Andrew. - [s.l.] : Longman, 1996. - 143 p. - ISBN 978-0-17-556878-9.

Vindplaats docAtlas: lg 3

Aan de slag! Werkboek loopbaanoriëntatie voor anderstaligen / Koot, Nelleke. - Bussum: Coutinho, 2003. - 216 p. - ISBN 90-6283-388-8.

Vindplaats docAtlas: pa 8.7 aand

Armeens – Nederlands. Praktische woordenlijst / Vandanyan, Georges. - Gent: Academia Press, 2003. - 304 p. - ISBN 90-382-0517-1.

Vindplaats docAtlas: lg 1 arme

Baanbrekend 3: Solliciteren: Van brief tot psychologische test / van Hugte, Godelieve; de Koning, Paul. - Utrecht: NCB, 1995. - 72 p. - (Baanbrekend;3). - ISBN 90-5517-059-3.

Vindplaats docAtlas: pa 8.7 baan

Baanbrekend 1-4: Handleiding voor trainers en begeleiders / van Hugte, Godelieve; de Koning, Paul. - Utrecht: NCB, 1995. - 37 p. - (Baanbrekend;5). - ISBN 90-5517-061-5.

Vindplaats docAtlas: pa 8.7 baan

- Babylon aan de Noordzee: Nieuwe talen in Nederland** / Extra, Guus; de Ruiter, Jan Jaap, red. - Amsterdam: Bulaq, 2001. - 336 p. - ISBN 90-5460-068-3.
Vindplaats docAtlas: dg 4 baby
- Basiscursus Nederlands voor buitenlanders: Delftse methode [tekstboek en oefenboek]** / Sciarone, A.G.; Meijer, P.J. - Meppel: Boom, 2004. - (Delftse methode).
Vindplaats docAtlas: pa 2 basi
- Basiswoordenboek Nederlands** / Huijgen, Monique; Verburg, Marja. - Utrecht: Van Dale Lexicografie, 1996. - 599 p. - ISBN 90-6648-063-7.
Vindplaats docAtlas: lg 1 nede
- Beta-Prentenboek** / Beta vzw. - Leuven: Beta vzw, 1997. - 272 p. - ISBN 90-801663-1-6.
Vindplaats docAtlas: lg 1 beta
- Bonte Was: Basiscursus Nederlands voor anderstalige volwassenen** [handleiding, cd-roms, cd's] / Centrum voor Taal & Migratie. - Leuven: Steunpunt NT2, 2003.
Vindplaats docAtlas: pa 2 bont
- Bulletproof deel 2: Nederlands voor het bedrijfsleven en alledag** / Loriaux, Christian. - Brussel: De Boeck, 2004. - 239 p. - ISBN 2-8041-4285-x.
Vindplaats docAtlas: pa 3.1 bull
- Business en cultuur: Samenwerken in het tijdperk van globalisering** / Trompenaars, Fons; Woolliams, Peter. - Amsterdam: Business Contact, 2005. - 352 p. - ISBN 90-254-2405-8.
- Clough's Sinhala English dictionary** / Clough, B. - New Delhi: Asian Educational Services, 1999. - 824 p.
- Cultures: From Observation to Understanding: A Workbook** / Verluyten, S. Paul. - Leuven: Acco, 2007. - 128 p. - ISBN 978-90-334-6455-3.
Vindplaats docAtlas: pa 8.10 cult
- Cultuur in beweging: Een andere kijk op je klas** / van der Hoek, Jannet. - Den Haag: Uitgeverij Lemma, 2006. - 136 p. - ISBN 90-5931-229-5.
Vindplaats docAtlas: dg 6 cult
- Cultuur in taal: Interculturele vaardigheden voor docenten Nederlands aan anderstaligen** / van Baalen, Christine; Beheydt, Ludo; van Kalsbeek, Alice. - Utrecht: NCB, 2003. - 167 p. - ISBN 90-5517-419-x.
Vindplaats docAtlas: bl 4 cult
- De literatuurmuur: Ideeën uit Moer** / Bolscher, Ilse; Tuinder, Mirjam, samenstellers. - Den Haag: Biblion Uitgeverij, 1999. - 208 p. - ISBN 90-5483-175-8.
Vindplaats docAtlas: or 4.3.2 lite
- De Tafel van Tien van de Nieuw School** / WESP. - Antwerpen: Garant, 2005. - 47 p. - ISBN 90-441-1707-6.
Vindplaats docAtlas: ro 6 tafe
- Dubbel Dutch: A practical guide for foreign students of Dutch, with numerous examples and comparisons = Praktische handleiding voor anderstaligen die Nederlands leren, met vele voorbeelden en vergelijkingen** / Cook, Kevin. - Voorburg: Kemper Conseil Publishing, [s.a.]. - 303 p. - ISBN 90-7654-233-3.
Vindplaats docAtlas: lg 1 dubb
- Dynamisch Inter(- en trans)disciplinair Taal Onderzoek: De nieuwe taalwetenschappen** / Gontier, Nathalie; Mondt, Katrien, red. - Gent: Academia Press, 2006. - 344 p. - ISBN 90-382-0864-2.
Vindplaats docAtlas: dg 4 dyna
- Een nieuwe tong: Omgaan met meertaligheid** / Armenta, Amira. - Amsterdam: Meulenhoff, 2001. - 142 p. - ISBN 90-290-7054-4.
Vindplaats docAtlas: dg 4 nieu

El Neerlandés: La Lengua de veinte millones de neerlandeses y flamencos / Vandeputte, O.; van der Heijden, H.; Schipper, J. - Rekkem: Ons Erfdeel vzw, 1996. - 64 p. - ISBN 90-70831-94-5.
 Vindplaats docAtlas: pa 8.6.1 nede

Georgisch – Nederlands woordenboek / Kalmakhelidze, R.; Moerman, S.R. - Gent: Acadimia Press, 2006. - 454 p. - ISBN 90-382-0875-8.
 Vindplaats docAtlas: lg 1 geor

Gooi het maar in mijn pet: Uitdrukkingen en zegswijzen getekend en uitgelegd / Annelies, Karelse. - Bussum: Pereboom, 2004. - 108 p. - ISBN 90-77455-28-0.
 Vindplaats docAtlas: or 4.2.9 gooi

Grammar games: Cognitive, affective and drama activities for EFL students / Rinvoluceri, Mario. - Cambridge: University Press, 1984. - 138 p. - ISBN 978-0-521-27773-0.
 Vindplaats docAtlas: lg 2 gram

Grammaticaonderwijs en de ontwikkeling van tweedetaalvaardigheid / Sible Andringa, in: *Levende Talen Tijdschrift*, jg.8 (2007), nr. 1, p.23-29.

Het Nederlands vroeger en nu / Janssens, Guy; Marynissen, Ann. - Leuven: Acco, 2005. - 276 p. - ISBN 90-334-5782-2.
 Vindplaats docAtlas: dg 4 nede

Kan 'Meer dan één taalbeschouwing' de wereld redden? Van regionaal taalbeleid naar taalbeleid in de klas / Hilde De Smedt, Hilde Leon & Werner Schrauwen, in: *Vonk*, jg. 36, nr. 5 (juli 2007), p. 3-20.

Hippo: Nederlands als tweede taal voor zorgleerlingen in de eerste opvang van het voortgezet onderwijs [handleiding, werkboek, cd-roms] / CED-Groep; Het Projectbureau. - Rotterdam: Uitgeverij Partners, 2003.
 Vindplaats docAtlas: or 4.3.4 hipp

Holland-Magyar kizsótár: Nederlands-Hongaars Woordenboek / Zugar, István. - Budapest: Akadémiai Kiado, 2004. - 860 p. - ISBN 963-05-6499-8.
 Vindplaats docAtlas: lg 1 magy

Houvast: Werkboek Houding en Communicatie: Lessenserie voor een duaal traject / Spoelstra, Reina; Vendel, Grace. - Alphen aan den Rijn: IDcollege, 2002. - 144 p. - (Lessenserie voor een duaal traject).
 Vindplaats docAtlas: pa 8.7 less

Intercultureel en meertalig onderwijs, burgerschaps- en vredesopvoeding / Leman, Johan; Top, Luc, red. - Antwerpen: Garant, 2002. - 155 p. - ISBN 90-441-1293-7.
 Vindplaats docAtlas: dg 4 inte

Intercultureel vreemdetalenonderwijs / Sercu, Lies. - Deurne: Wolters Plantyn, 1999. - 102 p. - (Cahiers voor Didactiek;5). - ISBN 90-301-6863-3.

Interculturele communicatie: Een algemene inleiding / Schroevers, Sander. - Mechelen: Kluwer, 2006. - 79 p. - ISBN 90-13-03861-1

L'influence néerlandaise sur le vocabulaire français / van den Berg, Marjolein. - Utrecht: Universiteit Utrecht, 2004 (doctoraalscriptie, universiteit Utrecht, Faculteit der Letteren).
 URL: http://www.ethesis.net/influ_ned/influ_ned_inhoud.htm

Leenwoordenboek: De invloed van andere talen op het Nederlands / Van der Sijs, Nicoline. - Den Haag: Sdu, 1996. - 921 p. - ISBN 90-75566-05-0.
 Vindplaats docAtlas: lg 1 leen

Leerderswoordenboek. Docentenhandleiding / Verhallen, S.J.; de Vries, I.F., red. - Meppel: Edu'Actief, 1996. - 38 p. - ISBN 90-5117-810-7.
 Vindplaats docAtlas: lg 1 nede

Leerderswoordenboek: Bouw / Verhallen, S.J., red.; de Vries, I.F., red. - Meppel: Edu'Actief, 1998. - 265 p. - ISBN 90-5117-799-2.
 Vindplaats docAtlas: lg 1 leer

Leerderswoordenboek. Elektrotechniek / Verhallen, S.I.; de Vries, I.F., red. - Meppel: Edu'Actief, 1997. - 266 p.
- ISBN 90-5117-800-X.
Vindplaats docAtlas: lg 1 leer

Leerderswoordenboek. Horeca & Catering / Verhallen, S.I.; de Vries, I.F., red. - Meppel: Edu'Actief, 1996. - 266 p.
- ISBN 90-5117-801-8.
Vindplaats docAtlas: lg 1 leer

Leerderswoordenboek. Installatietechniek / Verhallen, S.J.; de Vries, L.F., red. - Meppel: Edu'Actief, 2000. - 256 p.
- ISBN 90-5117-802-6.
Vindplaats docAtlas: lg 1 leer

Leerderswoordenboek. Kantoorpraktijk / Verhallen, S.I.; de Vries, I.F., red. - Cullemborg: BOOOM, 1996. - 361 p.
- ISBN 90-372-0009-5.
Vindplaats docAtlas: lg 1 leer

Leerderswoordenboek. Metaaltechniek / Verhallen, Simon; de Vries, Lucie, red. - Meppel: Edu'Actief, 1996. - 272 p.
- ISBN 90-5117-803-4.
Vindplaats docAtlas: lg 1 leer

Leerderswoordenboek. Verzorging / Verhallen, S.J.; de Vries, L.F., red. - Meppel: Edu'Actief, 1998. - 353 p. - ISBN 90-5117-804-2.
Vindplaats docAtlas: lg 1 leer

Letterdobbelen / [s.n.] - Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands.
Vindplaats docAtlas: lg 3 lett

Loopbaanspel / Jansen, Heidi. - Leeuwarden: LDC Publicaties, 2004.
Vindplaats docAtlas: pa 8.7 loop

Meer dan één taalbeschouwing: Een lessenspakket over talen, meertaligheid en taaldiversiteit
[Lerarenbundel, leerlingenbundel en spelmaterial] / De Smedt, Hilde; Leon, Hilde; Schrauwen, Werner. - Brussel: Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel, 2003.
Vindplaats docAtlas: or 4.3.2 meer

Nederlands : Pictogrammen woordenboek / [s.n.] - Leuven: Provincie Vlaams-Brabant.
URL: <http://www.oefenhierjenederlands.be/>
Vindplaats docAtlas: lg 1 nede

Nederlands voor buitenlanders: De Delftse Methode [tekstboek en oefenboek] / Grezel, J.E.; Meijer, P.J.; Sciarone, A.G. - Amsterdam: Boom, 2001. - 212 p - ISBN 90-5352-593-9.
Vindplaats docAtlas: pa 2 nede

Nederlandse en Turkse zegswijzen = Hollandaca/Türkçe atasözleri ve deyimler sözlüğü / Adsız, Sahir. - Utrecht: Spectrum, 1992. - 422 p. - ISBN 90-274-3029-2
Vindplaats docAtlas: lg 1 nede

Nederlands-Russisch en Russisch-Nederlands woordenboek / Drenjasowa, T.N.; Mironow, S.A.; Sjetsjkowa, L.S. - Amsterdam: Pegasus, 2003. - 637 p. - ISBN 90-6143-244-8.
Vindplaats docAtlas: lg 1 russ

Nieuw handwoordenboek der Nederlandse taal / De Tollenaere, F.; Persijn, A. - Utrecht: Van Dale Lexicografie, 1984. - 1280 p. - ISBN 9066480114.
Vindplaats docAtlas: lg 1 nede

Nieuwe SpreekRecht 2 / Geerdens, Anja; Schoemaker, Els. - Wommelgem: Van In, 2007. - 204 p. - ISBN 978-90-306-4445-3.
Vindplaats docAtlas: pa 2 spre

Nieuwe tongen: De talen van migranten in Nederland en Vlaanderen / Dorren, Gaston. - Utrecht: FORUM, 1999. - 280 p. - ISBN 90-5797-019-8.
Vindplaats docAtlas: dg 4 nieu

Portfolio Sociale Competenties: Primair onderwijs, vmbo, mbo / Huisman, Joke; van Hoeij, Jan; van Voorst, Kitty...[et al.]. - 's-Hertogenbosch: Centrum voor Innovatie van opleidingen (Cinop), 2003. - 114 p. - (Praktijk;5). - ISBN 90-5003-404-7.

Vindplaats docAtlas: ro 1 port

Praktische vaardigheden in beeld: Verzorging – koken 3: Werkbladen / van den Berg, Anja; ter Haar, Lies; Kuijper, Han ...[et al.]. - Doetinchem: Edudesk, 2004. - 51 p. - (praktische vaardigheden in beeld). - ISBN 9073556392.

Vindplaats docAtlas: or 4.3.9 prak / pa 3.1 prak

PrOmotie: Praktijk en Loopbaan: Werkboek 1 Techniek / Bakker, Jan; Molenaar, Hanneke; Verhey, Gerda. - Meppel: Edu'actief, 2002. - 92 p. - ISBN 90-6053-255-4.

Vindplaats docAtlas: or 4.3.9 prom

PrOmotie: Praktijk en Loopbaan: Werkboek Persoonlijke verzorging en Huishouden / Brussaard, Jany; Kramer, Frank; Molenaar, Hanneke...[et al.]. - Meppel: Edu'actief, 2003. - 108 + 54 p. - ISBN 90-6053-363-1.

Vindplaats docAtlas: or 4.3.9 prom

Riedel en Ritme: Vlaamse taalriedels [handleiding en cursistenboek] / Leysen, Jes; De Schryver, Ann; Frateur, Veerle...[et al.]. - Leuven: Acco, 2005.

Vindplaats docAtlas: pa 5.4 ried

Say it in Sinhala / Disanayaka, J.B. - Colombo: Lake House Investments. - 319 p. - ISBN 955-552-085-2

Smurfen en Shahada: Gedichten en verhalen / Melof IJben, Simone, red. - Amsterdam: El Hizra, 1999. - 96 p. - ISBN 90-73697-11-5.

Vindplaats docAtlas: ge 02.4 smur

Spraakmakend Nederlands / Daniëls, Wim. - Rekkem: Ons Erfdeel vzw, 2005. - 78 p. - ISBN 90-75862-71-7.

Vindplaats docAtlas: pa 8.6.1 spra

Spreekvaardigheid in de dop 1: Informatie vragen / Fonck, Anja. - Amsterdam: Amsterdamse School Voor Volwassenen, 1989. - veelv.gepag.

Vindplaats docAtlas: pa 5.4 spre

Spreekvaardigheid in de dop 2: Beschrijven / Fonck, Anja. - Amsterdam: Amsterdamse School Voor Volwassenen, 1990. - veelv.gepag.

Vindplaats docAtlas: pa 5.4 spre

Spreekvaardigheid in de dop 3: Regelen / Fonck, Anja. - Amsterdam: Amsterdamse School Voor Volwassenen, 1991. - veelv. gepag.

Vindplaats docAtlas: pa 5.4 spre

Spreekwoorden verklaard / Apeldoorn, C.G.L.; van Riet, R. - Utrecht: Het Spectrum, 1987. - 300 p. - ISBN 90-274-6573-8.

Vindplaats docAtlas: lg 1 spre

Taal en taalwetenschap / Appel, René; Baker, Anne; Hengeveld, Kees...[et al.]. - Malden: Blackwell Publishing, 2004. - 375 p. - ISBN 0-631-23038-6.

Vindplaats docAtlas: dg 1 taal

Taal in zaken: Zakelijk Nederlands voor anderstaligen / van Baalen, Christine. - Utrecht: NCB, 2003. - 304 p. - ISBN 90-5517-609-5.

Vindplaats docAtlas: pa 3 taal

Talk now! Beginners: Leer Nederlands: Essentiële woorden en zinnen voor volstreekte beginners / EuroTalk. - London: EuroTalk interactive, 2002. - ISBN 1-843520-08-7.

Vindplaats docAtlas: pa 4 leer

The Art of being Belgian: Brussels, Belgium and Beyond / Hill, Richard. - Brussel: Europublications, 2005. - 208 p. - ISBN 90744400150.

Thuis spreek ik ook! / RIC Foyer. - Brussel: Werkgroep Immigratie, 2006. - 49 p.

Vindplaats docAtlas: or 4.2.2 thui

Trainen over diversiteit / Bos, Marten; Cense, Marianne. - Utrecht: TransAct, 2005. - 90 p. - ISBN 9789072127570.
 Vindplaats docAtlas: ge 06.1 trai

Uit Je Zelf Toepassen: Communicatieve vaardigheden / Goudswaard, Marléone; Dessens-Huijskens, Marianne; van Noordwijk, Koen; Ligtendag-Roijers, Lisette. - Meppel: Edu'Actief b.v., 2004. - 46 p. - ISBN 90-6053-4387.
 Vindplaats docAtlas: or 4.3.8 uitj

Uitgesproken Nederlands: Een uitspraakcursus voor anderstaligen / Coenen, Josee. - Groningen: Wolters-noordhoff, 1991. - 132 p. - ISBN 9001188400.
 Vindplaats docAtlas: pa 5.4 uitg

Vaktaal: Taalontwikkeling in het vakonderwijs / Verhallen, Simon, red. - Groningen: Wolters-Noordhoff, 2003. - 272 p. - ISBN 90-01-13611-7.
 Vindplaats docAtlas: pa 3.1 taal

Vakwerk 2: Achtergronden van de NT2-lespraktijk: Lezingen NT2-conferentie Vierhouten 2004 / Bossers, Bart, red. - Amsterdam: BV NT2, 2005. - 105 p. - ISBN 90-80897-1-2-4.
 Vindplaats docAtlas: bl 4 vakw

Vakwerk 3: Achtergronden van de NT2-lespraktijk: Lezingen NT2-conferentie Hoeven 2006 / Bossers, Bart, red. - Amsterdam: Beroepsvereniging van docenten Nederlands als Tweede Taal (BV NT2), 2006. - 116 p. - ISBN 90-808971-4-0.
 Vindplaats docAtlas: bl 4 vakw

Veelgestelde vragen in de NT2-les. Antwoorden en voorbeelden / Blom, Alied; Wesdijk, Conny. - Amsterdam: Boom, 2007. - 173 p. - ISBN 978-90-8506-398-8.
 Vindplaats docAtlas: lg 2 veel

Verhaal halen: Een zoektocht naar de oorsprong van Nederlandse uitdrukkingen / van der Toorn-Schutte, Jenny. - Amsterdam: Boom, 2003. - 147 p. - ISBN 90-5352-952-7.
 Vindplaats docAtlas: or 4.3.10 verh

Vous avez dit néerlandais? / Daniëls, Wim. - Rekkem: Ons Erfdeel vzw, 2005. - 78 p. - ISBN 90-75862-72-5.
 Vindplaats docAtlas: pa 8.6.1 spra

Waarom een buitenboordmotor eenzaam is / van Leeuwen, Joke. - Rekkem: Stichting Ons Erfdeel, 2004. - 94 p. - ISBN 90-75862-70-9.
 Vindplaats docAtlas: or 4.2.9 waar

Wat kan ik zeggen?: Gespreksvaardigheid in beeld gebracht: Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie / van Kleunen, M.P.; Noijons, J. - Enschede: SLO, 2005. - 24 p.
 Vindplaats docAtlas: bl 3 watk

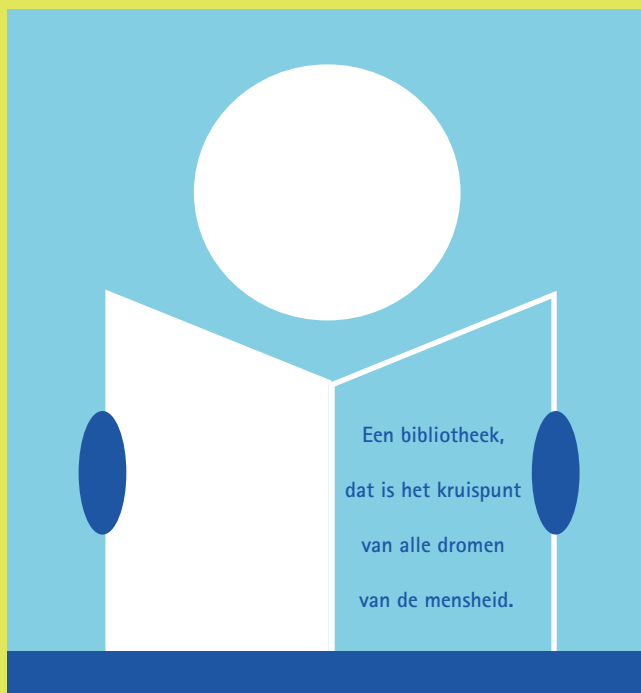
WWW. Wij willen weg. Wij willen wonen. Wij willen werk: Educatief werkboek voor schoolverlaters / [s.n.]. - Brugge: Provinciale Jeugdendienst, 2006. - veelv. Gepag.
 URL: <http://www.west-vlaanderen.be/jahia/Jahia/site/jeugd/pid/2114#www>
 Vindplaats docAtlas: pa 8.6.1 www / or 5.2.1 www

Woordvolgorde van de Nederlandse taal: NT2 hulpboekje voor anderstaligen / Paalman, Marja. - Leersum: VanDorp Educatief, 2007. - 80 p. - (NT2 hulpboekje). - ISBN 90-77698-16-7.
 Vindplaats docAtlas: lg 2 woort

Zin voor talen: Talensensibilisering en de taalportfolio in een meer talig onderwijs / Top, Luc; De Smedt, Hilde, red. - Antwerpen: Garant, 2005. - 192 p. - ISBN 90-441-1673-8.
 Vindplaats docAtlas: ro 4 zinz

Zo gezegd 1.2 [docentenmap en werkboek] / Boeken, Christine; Le Page, Els; Peeters, Ingrid. - Kapellen: Pelckmans, 2004.
 Vindplaats docAtlas: pa 2 zoge

Zo gezegd 2.1 [docentenmap en werkboek] / Boeken, Christine; Le Page, Els; Peeters, Ingrid. - Kapellen: Pelckmans, 2005.
 Vindplaats : pa 3 zoge

Julien Green, Frans-Amerikaans schrijver (1900-1998)

MAS
MUSEUM AAN DE STROOM

PROVINCIE
ANTWERPEN

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas vzw
Hoofdzetel
Carnotstraat 110 | 2060 Antwerpen
T 03 227 71 60 | info@docatlas.be
www.docatlas.be

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas vzw
Afdeling Turnhout
Koning Albertstraat 15 | 2300 Turnhout
T 014 72 40 20 | turnhout@docatlas.be
www.docatlas.be